

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.О. ЛЕЛЮК
І.Т. КАРПАЛЮК

ПРОГРАМА І РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ»

*(для студентів 1 курсу заочної форми навчання
напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент»)*

Харків – ХНАМГ – 2010

Програма і робоча програма навчальної дисципліни **«Вступ до спеціальності»** (для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва, уклад.: В.О. Лелюк, І.Т.Карпалюк, – Х.: ХНАМГ, 2010. – 24 с.

Укладачі: к.т.н. В.О. Лелюк
к.т.н. І.Т. Карпалюк

Рецензент: Зав. кафедри інформаційних систем та технологій в міському господарстві, доц., к.т.н., доц. А.І. Кузнецов

Програма побудована за вимогами заочної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Затверджено кафедрою інформаційних систем і технологій в міському господарстві (протокол № 68 від 27 серпня 2010 р.)

Лелюк В.О., Карпалюк І.Т. ХНАМГ, 2010

ЗМІСТ

Стор.

ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни (1,5 кред. / 54 години)	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література	7
1.5. Анотації програми навчальної дисципліни	7
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	9
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента	11
2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента	14
2.5. Контрольні запитання для самостійної роботи:	14
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	18
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення	22

ВСТУП

Наукові інформаційні ресурси є одним з національних надбань, яке має визначний вплив на соціально-економічний розвиток країни. Ефективне використання наукової інформації формулює ступінь розвитку суспільства, але вкрай важливе для всіх тих, хто безпосередньо зайнятий у науковій або виробничій сфері. Тому, у якій би області знань не працював зараз учений або фахівець, для нього дуже важливо вміти грамотно обробляти інформацію: шукати, відбирати, аналізувати й використати неї.

У сучасних умовах, коли обсяг необхідних для людини знань різко й швидко зростає, уже неможливо робити головну ставку на засвоєння певної суми фактів. Важливо прищеплювати вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися в стрімкому потоці наукової й політичної інформації. Значний обсяг інформаційних ресурсів зосереджено в мережі Інтернет. Рішенню завдання пошуку, переробки інформації в мережі Інтернет може сприяти ознайомлення майбутніх учених, конструкторів, технологів, керівників виробництва з досягненнями дисциплін інформаційного блоку. Саме для вирішення цього завдання побудована учбова програма.

Різнобічний підхід до формування вимог щодо використання інформаційного ресурсу - це тільки частка успіху. Ефективність використання - головний критерій за яким фахівець має відрізнитися в сучасних умовах.

За таких умов важливого значення набуває підготовка висококваліфікованих фахівців, які б могли не тільки кваліфіковано вирішувати питання підбору інформації, а й організувати бізнес-процеси за допомогою інформаційної системи, вміли вибрати та провести розрахунки необхідних параметрів технічного проекту. Все це обумовлює актуальність вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності».

Дисципліна «Вступ до спеціальності» є дисципліною за вибором спеціалізації «Інформаційні системи в менеджменті» за напрямом підготовки (0502) 6.030601 – «Менеджмент».

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ЕСТЗ. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Необхідна навчальна база перед початком вивчення дисципліни: з метою найкращого засвоєння матеріалу студенти повинні до початку вивчення дисципліни опанувати знання і навички стосовно процесів, методів та технологій щодо обробки інформації, правил підвищення ефективності роботи.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

- СВО ХНАМГ «Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра за напрямом підготовки 6.030601 – «Менеджмент», затверджена 30.10.2007 р.;
- Навчальний план підготовки спеціаліста за найменуванням галузі 0306 — «Менеджмент і адміністрування» напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент», 2007 р.
- Програма ухвалена кафедрою інформаційних систем і технологій в міському господарстві (протокол № 67 від 3 вересня 2010 р.), та Вченою радою факультету післядипломної освіти та заочного навчання (протокол №1 від 4 вересня 2010 р.)

1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета, предмет та місце дисципліни

1.1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни

Мета вивчення дисципліни є набуття студентами загальних уявлень про понятійну базу майбутньої роботи, яку він повинен уміти виконувати по вибраній ним спеціальності і її спеціалізації

Завдання: познайомити студентів з:

- поняттям організації (підприємство, фірма і тому подібне);
- поняттям менеджмент організацій;
- цілями і поточними результатами діяльності менеджера;
- поняттям об'єкту управління для менеджера, що і хто є об'єктом управління для менеджера;
- поняттям споживача, хто є споживачем результатів діяльності менеджера;
- поняттям сучасного стану і проблем менеджменту.

1.1.2. Предмет вивчення у дисципліні

Предметом вивчення дисципліни є поняття, що таке організація (підприємство, фірма і тому подібне); що таке менеджмент організацій; які повинні бути цілі і поточні результати діяльності менеджера; що і хто є об'єктом управління для менеджера; хто є споживачем результатів діяльності менеджера; які сучасний стан і проблеми менеджменту.

1.1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Таблиця 1

Місце дисципліни в структурно-логічній схемі

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Вступна дисципліна	Всі дисципліни за спеціалізацією «Інформаційні системи в менеджменті»

1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни (1,5 кред. / 54 години)

Модуль I. Базові поняття (1,5 кредита / 54 години)

ЗМ I.1. Суть поняття операційного менеджменту та суть діяльності топ-менеджера

ЗМ I.2. Базові поняття інформаційних систем і технологій

1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Таблиця 2

Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння та знання (за рівнями сформованості)	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
Репродуктивний рівень: Засвоїти сутність структури і функції організаційної системи і менеджмента	Соціально-виробнича,	організаційна,
Алгоритмічний рівень: Знати принципи побудови системи вдосконалення бізнес-процесів і методології та створення інформаційних систем	Соціально-виробнича	виконавська, технічна
Евристичний рівень: Проводити первісний аналіз бізнес-процесів, оцінювати техніко-економічні показники організації.	Соціально-виробнича	організаційна, управлінська, виконавська, технічна

1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Лелюк В.А. Информационные системы с базами знаний: Учебно-методическое пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2005. - 60 с. Шифр в библиотеке ХНАГХ 681(075)/Л43.
2. Лелюк В.А. Менеджмент операционных систем: Анализ и развитие: Учебное пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2007. - 170 с. Шифр в библиотеке ХНАГХ 65.050. Я7 / Л43.
3. Лелюк В.А. Введение в теории систем. В 2-х томах: Учебное пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2008. – 396 с.
4. Лелюк В.О., Лелюк О.В., Пан М.П. Удосконалення бізнес-систем. В 2-х томах: Навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2010. – 365 с.

1.5. Анотації програми навчальної дисципліни

Анотація програми навчальної дисципліни ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Мета: отримання студентом загальних уявлень про понятійну базу майбутньої роботи, яку він повинен уміти виконувати по вибраній ним спеціальності і її спеціалізації.

Предмет: теоретична і практична підготовка студентів до оволодіння

навичками аналізу техніко-економічних показників фінансової, виробничо-господарської діяльності організації і уміти виконувати техніко-економічне обґрунтування застосування інформаційних систем.

Зміст: Цикли підготовки охоплюють наступні теми: суть і призначення інформаційних систем; поняття інформаційні системи (ІС) і інформаційні технології (ІТ); діяльність менеджера по інформаційних системах і об'єкти управління; сучасний стан і проблеми розвитку: інформаційних систем в менеджменті, систем їх проектування і систем вдосконалення бізнес-процесів. Значна увага відводиться самостійному освоєнню студентами програмних пакетів.

Аннотация программы учебной дисциплины

Введение в специальность

Цель: получение студентом общих представлений о понятийной базе будущей работы, которую он должен уметь выполнять по выбранной им специальности и ее специализации.

Предмет: теоретическая и практическая подготовка студентов к овладению навыками анализа технико-экономических показателей финансовой, производственно-хозяйственной деятельности организации и уметь выполнять технико-экономическое обоснование применения информационных систем.

Содержание: Циклы подготовки охватывают следующие темы: сущность и назначение информационных систем; понятие информационные системы (ИС) и информационные технологии (ИТ); деятельность менеджера по информационным системам и объекты управления; современное состояние и проблемы развития: информационных систем в менеджменте, систем их проектирования и систем совершенствования бизнес-процессов. Значительное внимание отводится самостоятельному освоению студентами программных пакетов.

Abstract of the discipline program INTRODUCTION TO THE SPECIALITY

Purpose: receipt of general pictures the student of concept base of future work which he must be able to execute on the speciality and its specialization chosen by him.

Object: theoretical and practical preparation of students to the capture skills of analysis of technical economic financial, production economic performance of organization indicators and able to execute the feasibility study of application of the informative systems.

Contents: The cycles of preparation are engulfed by the followings themes: essence and setting of the informative systems; a concept is the informative systems (IS) and information technologies (IT); activity of manager on the informative systems and management objects; modern state and problems of development: informative systems in a management, systems of their planning and systems of perfection of business's process. Considerable attention is taken the independent mastering of programmatic packages students.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Розподіл обсягу навчальної роботи студента
за спеціальностями та видами навчальної роботи (за робочими навчальними
планами заочної форми навчання)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестр(и)	Години							Іспит (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі			
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контрольна робота	КП/КР		
6.050200 МО	1,5/54	1	15	4	2		48	10			1

2.1. Структура навчальної дисципліни

«Вступ до спеціальності» за робочими навчальними планами заочної
форми навчання

Таблиця 4

Розподіл годин

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ЕСТЗ – 1,5 Модулів - 1 Змістових модулів - 2 Загальна кількість годин - 54	Напрямок підготовки — (0502)6.030601 – «Менеджмент» Освітньо- кваліфікаційний рівень - бакалавр	За вибором студента Рік підготовки — 1-й Семестр — 1 Аудиторні заняття: 6 год. Лекції - 4 год., Практичні – 2 год. Самостійна робота — 48 год. В тому числі контрольні роботи – 10 год. Вид підсумкового контролю – залік (1 семестр)
<i>Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи до загальної кількості годин становить 18,52%, і 88,89% відповідно</i>		

У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних та практичних. Найбільш складні теоретичні питання та вивчення розрахункових методик та методик моделювання бізнес процесів винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення й закріплення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

2.2. Тематичний план навчальної дисципліни

При вивченні дисципліни «Вступ до спеціальності» студенти повинні ознайомитися з програмою дисципліни, її структурою, методами і формами навчання, способами і видами контролю та оцінювання знань.

Тематичний план дисципліни «Вступ до спеціальності» складається з одного модуля та відповідно двох змістових модулів, кожен з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом і взаємозв'язками.

Навчальний процес здійснюється в таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота студента. Завданням самостійної роботи студентів є отримання додаткової інформації для більш поглибленого вивчення дисципліни.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Модуль I. Базові поняття (1,5 кредита / 54 години)

ЗМ I.1. Суть поняття операційний менеджмент та суть діяльності топ-менеджера

Тема 1. Операційний менеджмент

Тема 2. Логістика

Тема 3. Завдання операційного менеджменту

Тема 4. Цілі діяльності топ-менеджера

Тема 5. Поточні результати діяльності топ-менеджера

Тема 6. Об'єкти управління

ЗМ І.2. Базові поняття інформаційних систем і технологій

Тема 7. Результати при функціонуванні інформаційних систем

Тема 8. Результати при розвитку інформаційних систем

Тема 9. Об'єкти управління

Тема 10. Реінжиніринг бізнес-процесів

Тема 11. Процесна орієнтація управління

Тема 12. Інтеграція інформаційних систем

Тема 13. Автоматизація проектування інформаційних систем

Тема 14. Інституційні системи

Тема 15. Формування моделей системи в інструментальній системі АРІС

Тема 16. Аналіз моделей

Тема 17. Інжиніринг

Тема 18. Створення інформаційної системи інструментальній системі АРІС

2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Таблиця 5

Розподіл часу за модулями

№	Найменування	Кількість годин		
		Всього	Аудиторні	Самост. робота
	За модулем І	54	6	48
	Лекції	36	4	32
	Практичні заняття	14	2	12
	Лабораторні роботи	0	0	0
	Підготовка до форм контролю (екзамен, залік)	4	0	4
	ЗАГАЛОМ	54	6	48

Таблиця 6

Розподіл часу лекційного курсу

№	Найменування	Кількість годин		
		Всього	Аудиторні	Самост. робота
	Модуль I. Базові поняття	36	4	32
	ЗМ I.1. Суть поняття операційний менеджмент та суть діяльності топ-менеджера	18	2	16
	Тема 1. Операційний менеджмент	4,5	0,5	4
	Тема 2. Логістика	2,25	0,25	2
	Тема 3. Завдання операційного менеджменту	4,5	0,5	4
	Тема 4. Цілі діяльності топ-менеджера	2,25	0,25	2
	Тема 5. Поточні результати діяльності топ-менеджера	2,25	0,25	2
	Тема 6. Об'єкти управління	2,25	0,25	2
	ЗМ I.2. Базові поняття інформаційних систем і технологій	18	2	16
	Тема 7. Результати при функціонуванні інформаційних систем	2,25	0,25	2
	Тема 8. Результати при розвитку інформаційних систем	2	0	2
	Тема 9. Об'єкти управління	1,25	0,25	1
	Тема 10. Реінжиніринг бізнес-процесів	1,25	0,25	1
	Тема 11. Процесна орієнтація управління	2	0	2
	Тема 12. Інтеграція інформаційних систем	1,25	0,25	1
	Тема 13. Автоматизація проектування інформаційних систем	1,25	0,25	1
	Тема 14. Інституційні системи	1	0	1
	Тема 15. Формування моделей системи в інструментальній системі APIC	1,25	0,25	1
	Тема 16. Аналіз моделей	1,25	0,25	1
	Тема 17. Інжиніринг	1,25	0,25	1
	Тема 18. Створення інформаційної системи інструментальній системі APIC	2	0	2
	ЗАГАЛОМ	36	4	32

Лабораторні заняття не заплановано

Таблиця 7

Розподіл часу практичних занять

№	Назва практично роботи	Кількість годин		
		Всього	Аудиторні	Ссамост. робота
	Модуль I	14	2	12
1.	Організаційні системи і менеджмент	7	1	6
2.	Вдосконалення управління проектами	7	1	6
	ЗАГАЛОМ	14	2	12

Розподіл часу на контрольну роботу

№	Найменування	Кількість годин		
		Всього	Аудиторні	Самост. робота
1	Контрольна робота за результатами вивчення 1 семестру	10		10
	ЗАГАЛОМ	10	0	10

Контрольна робота по дисципліні «Вступ до спеціальності» повинна мати наступну структуру:

Розділ 1. Організаційні системи і менеджмент

Розділ 2. Структури і функції операційної системи і менеджменту

Розділ 3. ІС і ІТ в менеджменті

Розділ 4. Системи і методології вдосконалення бізнес-процесів і створення ІС

Розділ 5. Система АРІС (архітектура інтегрованих інформаційних систем)

Розділ 6. Вдосконалення управління проектами

Виконуючи теоретичну частину контрольної роботи, студент повинен продемонструвати глибоке знання вивченої дисципліни. Теоретична частина контрольної роботи містить питання з різних розділів дисципліни. Загальний обсяг контрольної роботи повинен складати 10-12 сторінок рукописного або друкованого тексту формату паперу А4. Для друкованої роботи шрифт повинен відповідати 14 розміру текстового редактора Word. До звіту повинні входити: титульний лист; анотація; зміст; вступ; пояснювальна записка (відповідь на питання); висновки; список літератури, яка була використана під час роботи над обраною темою, за стандартною формою.

На титульному листі указуються назви дисципліни і роботи, відомості про студента, зокрема номер його залікової книжки .

У анотації необхідно привести декілька ключових слів, що виражають зміст роботи, вказати кількість сторінок, таблиць, малюнків. Після цього стисло (декілька фраз) описується суть виконаної студентом роботи.

У змісті відбивається структура роботи з вказівкою номерів початкових

сторінок тексту по розділах.

У введенні необхідно стисло освітити питання, що розглядаються в роботі.

В ув'язненні підводяться підсумки виконаної роботи. Робота виконується на комп'ютері і представляється у вигляді зброшурованих листів з номерами (!) сторінок.

2.4. Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем процесів обробки інформації.

Таблиця 9

Розподіл часу самостійної навчальної роботи студентів

№	Найменування	Самост. робота
	За модулем I	48
	Лекції	32
	Практичні заняття	12
	Лабораторні роботи	0
	Підготовка до форм контролю (екзамен, залік)	4
	ЗАГАЛОМ	48

2.5. Контрольні запитання для самостійної роботи:

Модуль I. Базові поняття (1,5 кредита / 54 години)

ЗМ I.1. Суть поняття операційний менеджмент та суть діяльності топ-менеджера

1. Структура організаційної системи і зовнішнього середовища

1. Охарактеризувати структуру зовнішнього середовища.
2. Намалювати загальну схему організаційної системи.
3. Назвати типи суб'єктів зовнішнього середовища, з якими може взаємодіяти

організаційна система.

4. Намалювати схему структуризації управління організаційною системою

2. Об'єкти управління операційного менеджменту

5. Перерахувати стадії життєвого циклу продукції.

6. Перерахувати етапи створення продукції на наявній виробничій базі.

7. Назвати додаткові етапи стадії створення продукції за відсутності виробничої бази.

8. Перерахувати процеси проектування виробничої системи.

9. Перерахувати процеси виробництва продукції.

10. Що є операційна система?

11. Назвати типи операцій, що реалізуються організаційними системами.

12. Які операції відносять до логістичних операцій?

13. Як відрізнити основний процес виробництва від допоміжного процесу?

14. Що таке бізнес-процес? Привести приклади бізнес-процесів

3. Взаємодія менеджменту і операційної системи

15. Умови керуваності операційної системи

16. Що потрібне для того, щоб менеджмент був ефективним?

17. Привести приклади показників стану операційної системи.

18. Що потрібне для того, щоб менеджмент був раціональним?

4. Визначення операційного менеджменту і його взаємовідношення з іншими дисциплінами

19. Проаналізувати визначення операційного менеджменту

20. Відмінність операційного менеджменту від логістики

21. Відмінність операційного менеджменту від організації виробництва

22. Взаємини операційного менеджменту з дослідженням операцій

5. Суть операційного менеджменту

23. Проаналізувати визначення операційного менеджменту.

24. Які цілі підприємства можуть розглядатися як операційні?

25. Вказати різновиди операційного менеджменту

26. Охарактеризувати сучасний стан і проблеми менеджменту

27. Цілі, поточні результати роботи менеджера і їх споживачі.

28. Об'єкт управління менеджера

29. Яке призначення логістичного менеджменту?
30. Вказати необхідні умови керованості операційної системи
31. Дати визначення ефективного і раціонального менеджменту

6. Структура операційної системи

32. Вказати елементи і зв'язки процесної, організаційної, технологічної і економічної структур операційної системи
33. Намалювати процесну структуру операційної структури
34. Намалювати процесну структуру домобудівного підприємства

7. Структура операційного менеджменту

35. Вказати елементи функціональної і організаційної структур операційного менеджменту
36. Вказати склад підструктур технологічної структури операційного менеджменту, їх елементи і зв'язки

8. Функціональна структура управління

37. Намалювати загальну функціональну структуру операційного менеджменту і її приклад
38. Привести приклад формулювання завдання планування на період
39. Привести приклад формулювання завдання планування на інтервал усередині періоду
40. Привести приклад формулювання функцій обліку і контролю процесу за період
41. Привести приклад формулювання функцій обліку і контролю процесу за інтервал
42. Привести приклад формулювання завдань управління в реальному часі
43. Вказати черговість виконання функцій управління
44. Вказати способи дії на людей при реалізації функції керівництва
45. Чим відрізняється завдання управління операційною системою від завдання управління рухом об'єктів? Пряме і зворотне завдання планування

9. Річне планування виробництва

46. Намалювати схему постановки річного планування робіт
47. Вказати етапи річного планування робіт

48. Намалювати приклад річного графіка робіт і постачання ресурсу
- ЗМ І.2.** Базові поняття інформаційних систем і технологій
49. Суть і призначення загальних інформаційних систем і інформаційних систем в менеджменті.
50. Склад підсистем і структура ІС.
51. Що таке інформаційні технології і як співвідносяться поняття інформаційні системи (ІС) і інформаційні технології (ІТ)?
52. Цілі, необхідні результати діяльності менеджера інформаційних систем, типи споживачів цих результатів і об'єкти управління.
53. Сучасний стан і проблеми розвитку: інформаційних систем в менеджменті, систем їх проектування і систем вдосконалення бізнес-процесів.
54. Причини різкого збільшення робіт по вдосконаленню бізнес-процесів.
55. Суть методології реінжинірінга бізнес-процесів.
56. У чому полягає процесна орієнтація управління?
57. Що є knowledge-технології в управлінні і проектуванні, і чому вони стали можливі?
58. Основні напрями вдосконалення систем.
59. Що таке бізнес-процес?
60. Інституційні системи. Їх призначення і вплив на процес вдосконалення організацій.
61. Різновиди організаційних систем і їх взаємовідношення.
62. Відмінність інтегрованої інформаційної системи від традиційної ІС.
63. Особливості новітніх інформаційних технологій і вимоги до підготовки їх впровадження.
64. Наслідки випереджаючого впровадження нових інформаційних технологій.
65. Типи програмних продуктів для ІС.
66. Склад загальносистемних прикладних програмних продуктів для ІС.
67. Склад операційних прикладних програмних продуктів.
68. Функції системи АРІС.
69. Що означає слово архітектура ІС в назві системи АРІС.

70. Типи формованих моделей організації за допомогою системи АРІС.
71. Що є результатом аналізу бізнес процесів в системі АРІС.
72. Які функції інжинірингу бізнес-процесів.
73. Що таке репозиторій і що є система управління знаннями, проєктована в АРІС.
74. Фази проєктування і створення ІС. Етапи створення програмного забезпечення ІС.

Таблиця 10

Засоби контролю та структура залікового кредиту

Види та засоби контролю	Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів	60
ЗМ 1.1 — письмова контрольна робота або тестування	15
ЗМ 1.2 — письмова контрольна робота або тестування	15
Підсумковий контроль з МОДУЛЮ 1	30
Письмовий залік або тестування	40
Всього за чотирма модулями	100%

2.6. Методи та критерії оцінювання знань

Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовують такі форми та методи контролю і оцінювання знань:

- оцінювання роботи студента під час практичних занять;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- складання екзамену.

Оцінку знань студентів з дисципліни «Вступ до спеціальності» здійснюють відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), що є українським варіантом ЕСТЗ. Ця система базується на здійсненні наскрізного поточного контролю на аудиторному занятті у відповідності до його форми (лекційної, практичної). Підсумковою оцінкою поточного контролю є оцінка за модуль, тобто реалізується принцип модульного обліку знань студентів.

Навчальним планом з дисципліни «Вступ до спеціальності» передбачено

складання екзамену. Для оцінювання знань використовують чотирибальну національну шкалу та стобальну шкалу оцінювання **ЕСТЗ**.

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни, відвідування занять;
- виконання завдань на лабораторних заняттях;
- виконання завдань поточного контролю.

Робота студентів на лабораторних заняттях оцінюється за 4-бальною системою і згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів перекладається в систему оцінювання за шкалою **ЕСТЗ** (табл. 11). При оцінюванні виконання практичних завдань увага приділяється їх якості й самостійності.

Поточний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді письмового контролю (контрольна робота за білетами або тестування за вибором студента). Поточний контроль проводиться у письмовій формі двічі по закінченню кожного зі змістових модулів після того як розглянуто увесь теоретичний матеріал та проведені практичні завдання в межах кожного з двох ЗМ.

Контроль здійснюється і оцінюється за двома складовими: лекційна (теоретична) і практична частини (розрахункові завдання). Для цього білети для проведення поточного контролю мають два теоретичні запитання та розрахункове завдання. Може бути також використано тестове завдання — за вибором студентів.

Знання оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою (контрольна робота) або за системою оцінювання за шкалою **ЕСТЗ** (тестові завдання) (табл. 11).

Проведення підсумкового контролю. Умовою допуску до екзамену є позитивні оцінки з поточного контролю знань за змістовими модулями.

За умов кредитно-модульної системи організації навчального процесу до підсумкового контролю допускають студентів, які набрали в сумі за всіма змістовими модулями більше 30% балів від загальної кількості з дисципліни (або більше 50% балів з поточного контролю за всіма змістовими модулями).

Екзамен здійснюється в письмовій формі за екзаменаційними білетами, які містять два теоретичні питання і розрахункове завдання, або за підсумковим тестовим завданням (за вибором студента), що дає можливість здійснити оцінювання знань студента з усієї дисципліни «Вступ до спеціальності».

Екзаменаційні відповіді за білетами оцінюються за 4-бальною системою за національною шкалою, тестові завдання - за 100-бальною системою оцінювання за шкалою ЕСТЗ. В обох випадках оцінки згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів перекладаються у відповідну систему оцінювання (табл. 11).

Оцінювання знань за 4-бальною системою за національною шкалою:

Оцінку «відмінно» ставлять, коли студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих і основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «дуже добре». Теоретичні запитання розкрито повністю на основі програмного і додаткового матеріалу. При виконанні практичного завдання студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.

Оцінка «добре». Теоретичні запитання розкрито повністю, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичне завдання виконано взагалі правильно, але мають місце окремі неточності.

Оцінка «задовільно». Теоретичні запитання розкрито повністю, проте

при викладанні програмного матеріалу допущені незначні помилки. При виконанні практичних завдань без достатнього розуміння студент застосовує навчальний матеріал, припускає помилки.

Оцінка «задовільно (достатньо)» . Теоретичні питання розкрито неповністю, з суттєвими помилками. При виконанні практичного завдання студент припускається значної кількості помилок та зустрічається зі значними труднощами.

Оцінка «незадовільно» . Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання, виявляє здатність до викладення думки на елементарному рівні.

Оцінка «незадовільно». Теоретичні питання нерозкриті. Студент не може виконати практичні завдання.

Таблиця 11

Шкала перерахунку оцінок результатів контролю знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Визначення назви за шкалою ECT5	ECT5 оцінка	% набраних балів
ВІДМІННО	Відмінно — відмінне виконання лише з незначними помилками	A	більше 90 - 100
ДОБРЕ	Дуже добре — вище середнього рівня з кількома помилками	B	більше 80 - 90 включно
	Добре — у загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	C	більше 70 - 80 включно
ЗАДОВІЛЬНО	Задовільно — непогано, але зі значною кількістю недоліків	D	більше 60 - 70 включно
	Достатньо — виконання задовольняє мінімальні критерії	E	більше 50 - 60 включно
НЕЗАДОВІЛЬНО	Незадовільно — потрібно попрацювати перед тим, як перездати тест	FX*	більше 26 - 50 включно
	Незадовільно — необхідна серйозна подальша робота з повторним вивченням змістового модуля	F* *	від 0 - 25 включно

* з можливістю повторного складання;

** з обов'язковим повторним курсом.

2.7. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 12

Бібліографічні описи і Інтернет адреси посилань за модулями

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література		
1.	Лелюк В.А. Информационные системы с базами знаний: Учебно-методическое пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2005. - 60 с. Шифр в библиотеке ХНАГХ 681(075)/Л43.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
2.	Лелюк В.А. Менеджмент операционных систем: Анализ и развитие: Учебное пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2007. - 170 с. Шифр в библиотеке ХНАГХ 65.050. Я7 / Л43.	ЗМ 1.1
3.	Лелюк В.А. Введение в теории систем. В 2-х томах: Учебное пособие. – Харьков: ХНАГХ, 2008. – 396 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
4.	Лелюк В.О., Лелюк О.В., Пан М.П. Удосконалення бізнес-систем. В 2-х томах: Навчальний посібник. – Харків: ХНАМГ, 2010. – 365 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
2. Додаткові джерела		
5.	Автоматизированные информационные технологии в экономике. / Учебник : Под ред. Титоренко Г.А. – М.: Юнити, 2002. – 399 с.	ЗМ 1.2
6.	Автоматизированные информационные технологии в экономике. Под ред. Трубилина И.Т. –М.: Финансы и статистика, 2003.- 416 с.	ЗМ 1.2
7.	Андерсен Бьерн. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / Пер. с англ. –3-е изд.– М.: РИА «Стандарты и качество», 2005. – 272 с.	ЗМ 1.1
8.	Анфилатов В.С. и др. Системный анализ в управлении: Учеб. Пособие / Под ред. А.А. Емельянова. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 368 с.	ЗМ 1.1
9.	Атаманов Д. Определение себестоимости методом ABC//Финансовый директор, №7-8, 2003.	ЗМ 1.1
10.	Войнов И.В., Пудовкина С.Г., Телегин А.И. Моделирование экономических систем и процессов. Опыт построения ARIS-моделей – Челябинск: ЮурГУ, 2002. – 392 с.	ЗМ 1.2
11.	Гаврилов Д. Управление производством на базе стандартов MRP . – СПб: Питер, 2002. – 480 с.	ЗМ 1.2
12.	Горчаков В.С. Реинжиниринг организации: информационные ресурсы и управление знаниями. – Владивосток, 2000. – 257 с.	ЗМ 1.1

	Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
13.	Гужва В.М. Інформаційні системи і технології на підприємствах: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 400 с.	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
14.	Мишенин А.И. Теория экономических информационных систем. –М.: Финансы и статистика, 2000.	ЗМ 1.1
3. Методичне забезпечення		
15.	Конспект лекцій з курсу «Вступ до спеціальності»	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
16.	Методичні вказівки до виконання практичних робіт з курсу «Вступ до спеціальності»	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
17.	Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Вступ до спеціальності»	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
18.	Методичні вказівки та завдання до контрольних робіт з курсу «Вступ до спеціальності»	ЗМ 1.1; ЗМ 1.2
4. Ресурси Інтернет		
19.	Цифровий репозиторій ХНАМГ: http://eprints.ksame.kharkov.ua	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ЛЕЛЮК Володимир Олександрович

КАРПАЛЮК Ігор Тимофійович

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «**ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ**» (для студентів 1 курсу заочної форми навчання напряму підготовки 6.030601 – «Менеджмент»)

Комп'ютерне верстання: Н.М. Колісник

План 2010, поз. 374Р

Підп. до друку 23.12.2010 р.

Формат 60x84 1/16

Друк на ризографі

Ум. друк. арк. 1,0

Тираж 15 пр.

Зам. № 6778

Видавець і виготовлювач:

Харківська національна академія міського господарства,

вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК №731 від 19.12.2001